

13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.
22.
23.
24.
25.
26.
27.
28.
29.
30.
31.
32.
33.
34.
35.
36.
37.
38.
39.
40.
41.
42.
43.
44.
45.
46.
47.
48.
49.
50.
51.
52.
53.
54.
55.
56.
57.
58.
59.
60.
61.
62.
63.
64.
65.
66.
67.
68.
69.
70.
71.
72.
73.
74.
75.
76.
77.
78.
79.
80.
81.
82.
83.
84.
85.
86.
87.
88.
89.
90.
91.
92.
93.
94.
95.
96.
97.
98.
99.
100.

debreceni független Ujság

politikai napilap

előfizetési ár: egész évre 26.- fél évre 14.- negyed évre 7.- egy óra 240 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

felelős szerkesztő: farkas Lajos
felelős kiadó: Thury Levente

a debreceni független Ujság független politikai napilap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. Telefon számok: 19-20 és 32-12

Közbeszélés

Megmondjuk őszintén, nem értünk egyet azokkal az ellenzéki lapokkal és azokkal az ellenzéki politikuskokkal, akik kifogásolják, hogy Gömbös miniszterelnök túlságosan sokat utazgat, túlságosan sokat és egyre-másra keresi fel a különböző társadalmi és foglalkozási ágak gyűléseit, kongresszusait, hogy a politikáját megismertesse. Mi örömmel látjuk, hogy Gömbös szakított a régi rendszerrel tekintetben, hogy nem buvik meg a sarokban, mint a pók, nem húzódik meg a miniszterelnökségi palota dolgozószobájában, nem éri be azzal, hogy havonként egyszer megjelenjen egy-egy órára az egységspárt vacsoráján, vagy évenként-kétévenként egyszer nagykegyesen lefáradjon a kerületébe beszámolóbeszédet mondani, hanem jön-megy, sűrű-forog, emberekkel, városokkal, intézményekkel ismerkedik, parolázik és — dicséretére legyen mondva — tüdejének — bírja szusszal, megdönteni készül a magyar miniszterelnökök távszónoklási rekordját.

Nekiünk csupán egy kifogásunk van a miniszterelnök mozgékonyasága és szónoklási ambíciója ellen. Mi azt szeretnénk, ha Gömbös követné Mátyásnak, az Igazságosnak példáját és inkognitóban, áruházban járna-kele az országban. Ha istenigazában meg akarja ismerni a nép bajait, kívánságait, vágyait, panaszait, akkor vegyüljön el a tömegben, merüljön le a mélybe, ahol a dolgozó polgárság milliói küzködnek és szenvednek az étellel. Mert mint miniszterelnököt mindenhol óriási reverenciával fogadják, földig hajolnak előtte, teljes díszben sorfalat állnak a tiszteletére, alázatos köszöntőbeszédekkel udvarolják körül és a bankettek fehérasztala mellett mindenki órá őríti poharát. Ez rendjén is van így, de azt hisszük, hogy most Gömbös Gyula nem erre kíváncsi, most nem erre van szüksége, hanem az igaz szóra, az őszinte beszédre, a kéréllhetetlen tények leplezetlen megismerésére, éppen azért, mert csakugyan segíteni akar.

Komolyan mondjuk: egy cseppet sem volna teatrális, erőltetett dolog, ha a miniszterelnök az őt jellemző snájdígsággal követné Mátyás király példáját és hetenkint legalább egy fél-napra az ország egyik vagy másik városában, falujában elvegyülne a nép közé. Biztosra vesszük, hogy ezek az áruház utazgatások sokat használnának a kormánypolitikának és — ami a legfontosabb — a népnek is.

Nem jól jártak az árverési nanák? A kormány csak az árveréseket függesztette fel és nem őket.

Szerdán hajnalban lemond a francia kormány?

A francia parlament elhatározta, hogy nem fizeti meg az amerikai adósságokat — Belgium is megtagadta az amerikai adósság fizetését

Páris, december 13. A minisztertanács elhatározta, hogy a decemberi fizetésre vonatkozó fentartásához ragaszkodik. Az egyesült képviselőházi bizottságok a kormány fentartásaival is elutasították a fizetést.

Páris, december 13. A képviselőház ülésén a bizottsági előadók ismertették a kormány által beterjesztett javaslat szövegét és a bizottságoknak ezzel szemben

hozott együttes határozati javaslatát. A pénzügyi és külügyi bizottság közös indítványa szerint a képviselőház még fentartás mellett sem járulhat hozzá a december 15-én esedékes összeg kifizetéséhez és felhívja a kormányt, hogy addig is, amíg az általános tárgyalások megindulnak, halassza el a fizetést. Franklin Buyin elállott a szótól. Kérte, hogy példáját társai is kövessék, és hozzanak egy-

hangulag határozatot. A vitát ezután bezárták. Az ülést 9 óráig felfüggesztették. A kormány az éjszakai vagy hajnali órákban minden valószínűség szerint lemond.

Brüsszel, december 13. A Belga Távirati Iroda jelenti, hogy Belgium megtagadta az Amerikának járó december 15-iki fizetés teljesítését. A külügyminiszter ma este közölte az amerikai követtel a kormány elhatározását.

Keményen támadta Gömböst a parlamentben Eckhardt Tibor

„Gömbösnek nem abban áll a hivatása, hogy Bethlen helyébe ülve folytassa a régi rendszer hibáit” — Provokációval végződő súlyos összecsapás volt Andaházy Kasnya Béla és Berky Gyula között

Budapest, december 13. A parlament mai ülésén folytatták az 1928—29. évi zárszámadás vitáját.

Kállay Tibor hangzottta, hogy a Bethlen-kormány óriási összegeket költött el az ország pénzéből anélkül, hogy a parlament felhatalmazását megkapták volna. A zárszámadást nem fogadja el.

Több kisebb jelentőségű felszólalás után

Eckhardt Tibor beszélt.

— Az a kép — ugymond — amelyet az elmúlt kormány pénzügyi gazdálkodása mutat, rendkívül sötét. Határozati javaslatot terjeszt be: mondja ki a Ház, hogy a zárszámadási jelentések alapján az érdekelt kormányok működése súlyos kifogás alá esik. Így folytatja ezután:

— A miniszterelnök ur, amikor a nemzeti egységről beszél, súlyos félreértésekre alkalmat adó kijelentéseket tesz. Egy nemzet egysége vajjon mi-ben nyilvánul meg? Abban-e, hogy a harmadik Internacionálé mintájára berendezkedik a pártabszolutizmus alapján?

Nem azt jelenti-e a nemzet egysége, amit a nyugati államok-

ban látunk, hogy a fair play, tiszta választások alapján, különböző pártokban megszervezett nemzeti társadalom egységesen tudja a nemzeti felfogást képviselni?

Egy kadettiskolai színvonalon elképzelt nemzeti egység a nemzet romlását idézi elő.

(Helyeslés a baloldalon.)

— A miniszterelnök ur mint vezért állítja magát a nemzet elé.

Miniszterelnököt lehet kinevezni, de a vezért maga a nemzet választja. Ezt a címet nem lehet előlegezni. Miért következett be ránk a mai súlyos helyzet?

Az egyoldalú párturalom, a párt-diktatura, a közélet függetlenségének teljes guzsbakötése olyan apatikus közvéleményt teremtett, amelyből hiányzott az elhatározás.

Ebben a parlamentben tíz esztendő alatt egy ellenzéki javaslatot el nem fogadtak. Kiméltelen és egyoldalú párturalom uralkodott, ilyen nemzeti egységből mi nem kérünk. (Zajos helyeslés és taps a baloldalon és a szélső-baloldalon.)

— Sehol a világon egyoldalú akarat a nemzet érdekeit nem segíti elő. A kritika ellen tiltakozik a miniszterelnök ur és azt állítja, hogy pártokra sincs szükség.

— Nevetséges — hallatszik a szélső-baloldalról.

Eckhardt Tibor: Idézni kell a miniszterelnök ur néhány kijelentését, mert én ezeket veszélyeknek tartom.

Buchinger Manó: Közveszélyes.

Eckhardt Tibor: Nagykörösön azt mondta a miniszterelnök ur, hogy nem vágyódik diktatura után, mert tudja, olyan eszméket hirdet, hogy a lelkek koncentrációján keresztül megszületik a lelki diktatura. Beszédének első mondatában a miniszterelnök elitéli a diktaturát, mondata második felében azonban arról beszél...

Ulain Ferenc: Tíz évig egyéb sem volt, csak diktatura.

Eckhardt Tibor éles hangon folytatja:

A diktatura azt jelenti, hogy a szabadságból guzsbakötésbe megy a nemzet, a jogok elismeréséből a szertelenkedésbe, anarchikus zűrzavar szakad a nemzetre. A diktatura lehet egy át-

menet, de cél nem lehet soha. Ez ellen a felleg ellen az ezer éves alkotmány és a magyar nép nevében kell tiltakoznunk.

(Megújuló zajos helyeslés a baloldalon.)

Abban vagyunk talán betegek, hogy tulságosan sok szabadsága volt nemzetünknek?

Hát nem a kritika hiánya, a népjogok semmibevevése juttatta ide, ahol vagyunk, a nemzetet is és egyben a mai rendszert is?

Milyen haszon, mennyi áldás lett volna abból, ha az elmúlt tíz év alatt a jogok érvényesülhetnek, ha mindennél az elvek tisztultabb csatáját gyakorolták volna.

Ulain Ferenc: Csak csendőrszurony volt.

Felkiáltások a szociálistáknál: Gépuska!

Eckhardt: Ha ki akarunk szabadulni ebből a helyzetből, új politikai rendszert kell követelni és

Gömbös miniszterelnöknek nem abban áll a hivatása, hogy Bethlen István helyébe ülve, folytassa és kimélyítse ugyanazokat a hibákat, amelyek ma már nyilvánvalóak a közvélemény előtt.

hanem az, hogy becsületes, új politika alapjait lerakva, megteremtse azt a nyugodt átmenetet, amely megadja a magyar népnek az alkotmányos szabadságot. (Taps a bal- és szélsőbaloldalon.)

Berky Gyula nagy zajban Eckhardt politikai szereplését bírálja.

Szeder Ferenc közbeszól.

Berky Gyula így folytatja: 1922-ben Szeder Ferenc pártjának vezetősége Bethlen István gróf miniszterelnökkel a titkos választójog kérdésében megállapodott.

Szeder Ferenc: Nem igaz, hazudik! (Óriási zaj a Ház minden oldalán.)

Berky Gyula kijelenti, hogy hiva az olyan titkos választói jognak, amely a nemzet célkitűzéseit előbbre viszi.

Andaházy Kasnya Béla: Rotációs nyelve van!

Berky Gyula: Hogy Önnek mi a foglalkozása, azt itt nem fogom megmondani.

Andaházy Kasnya Béla: Magának semmi foglalkozása nincs! A kormány kitarthatja.

Ulain Ferenc: Öngyilkossági kísérlet a pártkassza terhére. Mi van a Falu szövetségi váltóüzletekkel?

Berky Gyula: Ön nem áll azon az erkölcsi nívón, hogy Önrel szóbaállhassak.

Andaházy Kasnya Béla személyes megtámadás címén Berky Gyulának válaszol. Az áll a Ház erkölcsi nívón — mondja —, aki évek hosszú során át pártkasszából, közpénzből jött ide és öngyilkossági színjátékokat játszott ugyancsak a párt pénzéért?

A képviselő ur mint spadasszin áll pártja élén és pénzért beszél.

Peyer Károly ugyancsak személyes megtámadás címén szólal fel és kijelenti, hogy a szociáldemokrata párt Bethlen volt miniszterelnökkel a titkos választójog kérdésében semmiféle tárgyalást nem folytatott.

Az ülés félháromkor befejeződött.

Andaházy provokálta Berkyt

Az a pártatlanul izgalmas és éles összecsapás, amely Andaházy Kasnya Béla és Berky Gyula között a képviselőház mai ülésének vége előtt ke-

Karácsonyfát

siessen vásárolni, mert kevés a készlet, most még olcsón vásárolhat és válogathat. K O S S U T H U C C A 29. S Z A M. Szücs Lajos hadirokkant karácsonyfaárúsítása.

letkezett, délután három órakor lovasgias utra terelődött.

Andaházy Kasnya Béla Dinich Ödön és Dinnyés Lajos képviselőket kérte

fel arra, hogy Berky Gyulát provokálják.

Berky Gyula délután nevezi meg segédeit.

Varrótűt nyelt és az uccán esett össze egy fiatal lány

Nagy riadalom támadt tegnap délelőtt a Hunyadi ucca 22. számú ház előtt, ahol egy fiatal lány összeesett és nagy kínokban vergődött. A közelben posztoló rendőr értesítette a mentőket, akik a leányt a sebészeti klinikára szállították. Itt alaposan megvizsgálták és a leány vallomása alapján kiderült, hogy véletlenül varrótűt nyelt, de nem tulajdonított nagyobb jelentőséget az esetnek és nyugodtan

akarta végezni dolgát. A Hunyadi uccán keletkeztek aztán fájdalmak, amelyek következtében összeesett.

A szerencsétlenüljárt leányt Barna Erzsébetnek hívják, 18 éves, háztartási alkalmazott, aki a Kar ucca 3. szám alatt lakik. Tekintettel arra, hogy öngyilkosság gyanúja forog fenn, a rendőrség a szerencsétlenség ügyében nyomozást indított.

Tévedésből ült le két hónapot egy szobalány

Ma semmisítették meg a kitöltött büntetést a debreceni törvényszéken

Less Borbála debreceni szobalány ellen 1928-ban eljárás indult lopás miatt. A feljelentést Gidófalvy Elemér csendőrezredes tette, akinél a 28 éves szobalány alkalmazásban volt. Az eljárás megindult a leány ellen, de a csendőrezredes 1929 áprilisában visszavonta a rendőrségen tett feljelentését.

A feljelentés visszavonását tartalmazó irat azonban nem került a bíróság elé és így történt, hogy a következő hónapban megtartott tárgyaláson nem szüntették meg az eljárást a leány ellen, hanem a

feljelentés adatai alapján bűnösnek mondták ki és elítélték hét hónapra.

A leány a büntetést kitöltötte s kiszabadulása után derült ki, hogy a feljelentést még idejében visszavonták. Megindult az újrafelvételi eljárás, a törvényszék kedden délelőtt tartotta meg a tárgyalást és Rézler Ervin dr. tanácselnök közölte Less Borbálával, aki azóta férjhez is ment, hogy a bíróság megsemmisíti az ítéletet és büntetlennek nyilvánítja.

Senkit sem terhel felelősség a közraktári halálos szerencsétlenség ügyében

Megadták a temetési engedélyt az egyik áldozatnak

Megirta a Független Ujság azt a borzalmas szerencsétlenséget, amely a közraktár rakodójánál történt és amelynek áldozata, Elischer Teréz 53 éves munkásnő meg is halt. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított a halálos szerencsétlenség ügyében és kiderült, hogy Elischer Teréz halálért senkit sem terhel a felelősség, mert saját vigyázatlansága következtében lelte halálát.

A dohánybevitelű munkásnői ugyanis már évek óta dolgoznak a közraktárban, ahol nagymennyiségű dohány van állandóan beraktározva. A munkavezetők állandóan szigorúan figyelmeztették a munkásokat és munkásnőket, hogy a vagonokat csak baloldalt szabad kézzel tolni, mert a jobboldalon a sínkehez túlközel fekszik a rakodó és ezen az oldalon könnyen odaszoríthat a vagon valakit. Elischer Teréz és Pályi Józsefné azonban nem hallgattak a figyelmeztetésre és szombaton délelőtt a jobboldalon helyezkedve tolták a vagonokat, méghozzá nem is kézzel, hanem vállakkal. A mozgásban levő vagonok mellett későn vették észre, hogy a rakodófal mellé jutottak

és így következett be a szerencsétlenség.

Elischer Teréz mellkasát és koponyáját teljesen összezúzta a vagon, Pályi Józsefné azonban szerencséjére csak a vállán és arcán szenvedett könnyebb sérüléseket. Elischer Terézt a mentők szállították a sebészeti klinikára, ahol koponyaalapi törést állapított meg nála és a szerencsétlen munkásnő anélkül, hogy eszméletre tért volna, másnap hajnalban kiszvedett.

Elischer Teréz magánosan lakott, csupán egy nővére maradt hátra, miért is a rendőrség a lakást lepecsételte. Tekintettel arra, hogy szerencsétlenségért senkit sem terhel a felelősség, a rendőrség a nyomozást befejezte és az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Kerékpárlopás. Pataki Rudolf 15 éves kifizető, Csillag ucca 56. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap este a Hátvan ucca 1. szám alatti betonbódé előtt hagyott Csepel-kerékpárját ismeretlen tettes ellopta. A tolvajt keresi a rendőrség.

FRISCH JOZSEF ÉKSZERKÉSZÍTŐ

Szent Anna 5. Uj ékszerek, átalakítások, javítások legszebb kivitelben legjutányosabban készülnek.

Az Ugyvédi Kamarák dr. Kölcsey Sándort választották meg felsőházi tagnak

Budapest, december 13. Magyarországi Ugyvédi Kamaráinak delegátusai vasárnap választották meg Budapesten a kamarákat képviselő felsőházi tagot. Erős küzdelem előzte meg a választást, mert a kiküldöttek egy része az eddigi kamarai elnököket szerette volna ismét bejuttatni. A többség azonban dr. Kölcsey Sándor, a debreceni Ugyvédi Kamara elnöke mellett foglalt állást. A kiküldöttek a pesti kamara székházának tanácstermében ültek össze, összesen negyvenkilencen a tizenhét kamarai képviselővel. A végeredmény szerint dr. Kölcsey Sándor hat szótöbbséggel győzött és a vidéki kamarákat ő fogja képviselni a magyar országgyűlés felsőházában.

A Honsz kérés szövege a nagyközönséghez

A magyar életnek talán legnehezebb tele és ebben a karácsony szent ünnepe közel.

A szeretet ünnepe. Amikor az emberek igyekeznek valamivel megajándékozni és megörvendeztetni egymást. Szülőt, testvért, rokont, gyermeket, sőt még teljesen idegeneket is. Ebből az alkalomból kifolyólag mély tisztelettel bátorkodunk Debrecen hazafias társadalmának a szives figyelmét arra a szomorú körülményre felhívni, hogy Debrecenben még mintegy hatezer hadigondozott — hadirokkant, hadiözvegy és hadiárva — tengeri életét jórésben a legsanyarubb életkörülmények között.

Hozzáink legközelebb álló társaink, nemesszívű testvéreink — a helyőrség megértőlelkű tiszt- és altiszt- kara — áldozatkészségéből hadigondozottjaink száza! kapnak hónapokon keresztül naponta kiadós és jó meleg ebédet. Egy hónappal ezelőtt, gyűjtőnapunk megtartásakor Debrecen szíve is megdobbant s mintegy 2000 pengő gyűlt össze számukra.

De még mindig sok a tenni valónk és irtózatok a gondjaink. A hideg télen tüdőtlen szobákban üres kamarákra néző hadigondozottak száza! és ezrei nyújtják felénk segélykérő kezüket.

Mi e kérést a legmélyebb tisztelettel a jószívű nagyközönséghez továbbítjuk és szeretettel kérjük, méltóztassanak e szent ünnep alkalmából — épp úgy, mint az előző évben — ismételtlen megemlékezni nyomorban sanyalódó hadigondozottjainkról és méltóztassanak a részükre szánt adományokat csoportunk irodájába (a Dobozi uti átjáró alatt levő helyiségünkbe) eljuttatni.

Minden adományt szives készsággal fogadunk. Használt alsó- vagy felsőférfi, női és gyermekruhát és lábbelit. Bármilyen élelmiszert és tüzelő anyagot és ezekért szívesen érte is küldünk.

Különösen és mély tisztelettel kérjük a malmokat, sütőket és a husiparosokat, ugyszintén a kis- és nagykereskedőket — akiket rokkantnapunk alkalmából a gyűjtésből egyenesen azért hagyunk ki, hogy reájuk a karácsonyi akciónál annál biztosabban számíthassunk —, hogy ezen nemes-célú akciónban bennünket e mai rendkívül nehéz és gondterhes időben hazafias megértéssel az anyagi áldozatkészség legfelsőbb határáig támogatni méltóztassanak.

Az adományokat — amelyek szent célt, a világháború élő áldozatai könnyeinek a letörését szolgálják — hirteligen fogjuk nyugtázni.

A Honsz-csoport elnöksége.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Ez a bűnünk...

A Debreceni Független Ujság másfél hónap előtt indult el arra az utjára, amelyen nemzeti és polgári tradíciói jegyében, a kossuthi liberálisizmus és a nemzetépítő munka célkitűzései felé új rezsimje alatt halad. Az első lapszám élén, amelyben a lap kiadásában történt változást bejelentettük, arra kértük olvasóinkat, hogy fokozottan támogassanak abban a munkában, amelyet a magunk szerény hatókörében a közélet megtisztításáért, a nehéz időkben a debreceni polgárság javáért, minden magyar ember szebb, jobb, magasabb élettartalommal telített megélhetéséért folytatni szándékoztunk. Ez a másfél hónap számunkra a pihenést nem ismerő munka ideje volt. Éjtelmes napot feláldozott kivétel nélkül szerkesztőségünk minden tagja, minden lehetőséget kimerítettünk erőnkön felül abban a munkában, hogy minél szebbé, érdekesebbé és az érdekes tartalom mellett nemes célokért harcoló lappá fejlesszük a Független Ujságot. Nem terjeszkedünk ki most annak a taglalására, hogy a Független Ujság mennyire felül áll a vidéki sajtó szokásos színvonalán, mennyiben honosította meg az újsághírszolgálat egy fejlettebb, több szorgalmat és utánatekintést igénylő fajtáját Debrecenben. Mind ezekre minden szónál és öndicséretnél többet mond az a tény, hogy ma köszönetet kell mondanunk a Független Ujság olvasóinak, akik szorgalmunkat, az általunk végzett munkát olyan páratlan módon méltányolták, hogy példányszámainak emelkedése tekintetében Debrecenben eddig hihetetlen fejlődést ért el a Független Ujság. Köszönjük olvasóinknak, hogy szeretik a jobb, szebb, érdekesebb és becsületesebb, nemzeti, polgári célokért küzdő lapot, köszönjük, hogy nemcsak maguk olvassák lapunkat, hanem ajánlják ismerőseiknek, köszönjük, hogy egyre szaporodó seregük lelkesen kitart mellettünk és a levelek százaival biztosítják együttérzéséről, bátorítják arra a munkára, amelyben — igérjük — nem fogunk megtántorodni. Másfél hónap alatt százhusz százalékkal emelkedett a Független Ujság kolportázsban eladott példányainak a száma és az új előfizetők száza kerestek fel bennünket. Mi nem szorulunk rá más dicséretre, mint erre s nem is fogadunk el senkitől sem szubvenciót, sem olyan pénzt, amelyet ne tarthatnánk nyilván üzleti könyveinkben. Viszont közönségünk szeretete áttörhetetlen páncél számunkra minden gáncs és vád ellen.

Mert bizony gáncsban nincs hiány. Amikor nemrég az uzorások és árverési hiénák bűneit fedtük fel a nyilvánosság előtt, egy lap szenzációhajszással vádolt bennünket. Most, amikor az álláshalmozókat kértük meg — nem meghurcolási szándékkal, nem elítélően, hanem a legnagyobb tisztelettel —, hogy az éhező magyar testvéreik javára mondjanak le többszörös állásaik jövedelméről, a másik lap támasztja ugyanezt a vádat ellenünk. Mindegy. Mi rendíthetetlenül megyünk előre a magunk útján, amelynek

célja a magyar faj védelmének nemcsak hangoztatása, hanem tettekkel művelése, korlátja csak a tisztesség és az igazság s indító erőnk a becsület, őszinte igyekezet; a magunk körében ennek a szegény, sokat szenvedett nemzetnek javáért jó lapot adni Debrecen olvasóközönségének. Ezek a mi bűneink.

De minden türelmünk mellett arra az utóbbi támadásra, amely a fajvédelmet egyre hangoztató lap részéről ért bennünket, meg kell jegyeznünk valamit:

1. Ne utasítson semmire minket az a lap, amely „a legerélyesebben követeli az álláshalmozások megszüntetését”, de csak óvatos duhajssággal, mert hiszen bármily nagy is igyekezete, nem tud tenni elveinek megvalósítására egyebet, mint kifogásolni becsületesebb tetteket, kénytelen menteni azokat az álláshalmozókat, akik az ő pártjához tartoznak.

2. Ne akarjon rábírnai minket, hogy országos akcióban dolgozzunk. Igen jól tudjuk, hogy a „jóakaratu” tanácsadó, az „óvatos duhaj” a megfürásnak jobb esz-

Többszáz adatnál — nyolc tévedés

A Debreceni Független Ujság vasárnapi számában bántó él nélkül, azzal a céllal, hogy többszörös jövedelmekről mondjanak le önként, névsort közölt a debreceni álláshalmozókról. Ilyen nagyméretű munka, mint az adatok összeszedése, nem eshetik meg tévedések nélkül. Ilyen tévedés volt dr. Görgey Mártonnak, Hajdumegyé kiváló és lelkiismeretes gondossága, szociális gondolkodása folytán tisztelt főorvosának az álláshalmozók közötti megemlézése is. Teljes felvilágosítást ad erről dr. Görgey Márton főorvosnak hozzánk küldött alábbi nyilatkozata:

Lapjuk, a Debreceni Független Ujság legutóbbi 3 számában állandóan foglalkozik velem, sőt a legutóbbi, december 11-iki, vasárnapi számában engem az álláshalmozók közt tüntet fel.

Előre bocsátom, hogy az álláshalmozók ellen írott értékes cikküknek általános részét teljes egészében aláírom, személyemet illetően azonban, minthogy cikkük engem nagyon is ferde megvilágításba helyez, olyanba, amely ellen nagyon is tiltakoznom kell, a következő helyreigazító nyilatkozat közzétételét kérem:

1. Nem felel meg a valóságnak egyáltalában, mintha én reálgimnáziumi orvos és egészségügytanár volnék. Ilyen soha életemben nem voltam.

2. Szintén nem felel meg a valóságnak, hogy én csendőrorvos vagyok. Az igaz, hogy 1925. évi május hó 1-től 1926. évi május hó 1-ig a debreceni csendőrkörület orvosfőnöki teendőit elláttam, azonban ez a megbízatásom 1926. évi május hó 1-én megszűnt, minthogy ettől az időponttól kezdve a csendőrkörületi orvosfőnöki teendőket hivatásos katonarvosok látják el.

3. Az igaz, hogy egyik vizsabayozási társulatnál másik két orvostársammal

között nem is választhatná. Száz és száz adatot kell ellenőriznünk debreceni munkánkban s természetesen, hogy így is hibácsolnak be közléseinkbe. Tessék elképzelni most, hogy az egész országban kellene adatokat gyűjtenünk a mi eszközeinkkel, amikor nagy Debrecen város hivatalos apparátusa nem tudta tiz százaléknál nagyobb pontossággal összeállítani száz szellemi szükségmunkás listáját. És most mi menjünk bele a magángazdaság szövevényes erdejébe álláshalmozók felkutatására! Bizza ránk a sorrendet az óvatos duhaj.

3. Ne gyanúsítson azzal, hogy csak szocialista adatokkal dolgozunk. Igen jól tudja, hogy az ő táborukba tartozó urak hoztak névsort hozzánk és szolgáltatnak adatokat számunkra — olyan urak, akik számára nem elég az óvatos duhajsság, akik nemcsak elméleti küzdelmet kívánnak síppal, dobbal és jelszavakkal, hanem becsületesebb kiállást is. Ha ő nem tud szolgáltatni céljainak ilyenekkel, ne gáncsoljon mást!

együtt bizalmi orvosi állást töltünk be.

A betegek azonban ahhoz az orvoshoz mennek, amelyikhez akarnak. Mindenik orvos feljegyzi, hogy a kevés számú társulati betegnél milyen orvosi teendőt végzett s azzal a társulatnak elszámol. Ez olyan orvosi funkció, melyet minden magánorvos végez magánbetegeivel. Megvizsgálja a betegét s ha nem fizet azonnal, feljegyzi magának. Megjegyzem, hogy a társulat beteget nemcsak háromórát, de bárkit felkereshetnek. Ilyen jogon az összes debreceni orvosokat álláshalmozóknak lehetne feltüntetni. Ez a ténykedésem hol többet, hol kevesebbet, átlag kb. 30, azaz harminc pengőt jelent.

4. Az is igaz, hogy a m. kir. igazságügyminiszter ur megbízásából 1925. év eleje óta a fogházorvosi teendőket is végzem. Ennek a megbízásnak feltétele az, hogy a törvényszéki orvosi vizsgát felmutassuk. Ezt a költséges vizsgát én 1925. évben le is tettem. Eleinte évekig havi 30, jelenleg a nagyon megszorított orvosi teendők végzéséért havi 72 pengő tiszteletdíjat kapok az igazságügyminisztérium illetményszámájára. Ott bármikor megtekinthető.

Hangsúlyozva, hogy én is teljes erőmmel ennek az eszmének szolgálatában állok, kérem fentieknek egyéni reputációm érdekében teljes egészében való közlését.

Maradtam kiadó urnak megkülönböztetett tisztelettel mindenkor kész hive:

Debrecen, 1932 december hó 12-én.

Dr. Görgey Márton,
vármegyei tiszt főorvos.

Megesett a többszáz, általunk megállapított esetben néhány más tévedés is. Például: nem álláshalmozó Harl Antal, akinek édesapját 87 pengő nyugdíjjal bocsátotta el a Világítási vállalat. Nővére 118 pengő fizetést kap s ő, mint oklevéles gazda, havi 80 pengő bért kap, mint óraleolvasó.

Vaskó János Róbert, aki nem bognár, hanem a hordójelző hivatal tisztviselője volt, 57 pengő nyugdíjat kap s amellet napidíjas a városnál 48 pengő maximális keresettel.

Nem álláshalmozó a Szele-család, mert hiszen a fogyasztási adóhivatalnál hivatalnokoskodó Szele Lajos külön családfő, nős ember, nem is édesapjánál lakik.

Dr. Markovits György egyetemi tanársegéd annak a közlésére kér föl bennünket, hogy ő valóban halmozója — díj-

— Szellemi zavarok, bélgörcs, puffadtság, gyomorszedülés, izgalmi állapotok, szívbetegség, féltelenség, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes „Ferenc József” keserűvizet a gyomor és bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Korunk legelőbb orvosai a Ferenc József vizet úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazzák. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

tan állásoknak. A klinikán fizetés nélküli tanársegéd, a DMKE-től járó fizetését augusztus óta nem tudja megkapni — ez 30 pengő havonta —, magánrendelést nem folytat s most ideiglenes állása van a járványkórháznál a járvány idejére.

Dr. Hadrhazy Elemér orvos megállapítja, hogy az OTI-nál csak helyettesít egy üresedésben lévő orvosi állásban, nem DMKE-orvos, nem kórházi orvos és színházi orvosi állása nem jár javadalommal.

Tévedésről győződünk meg dr. Richter László esetében is, aki különben dr. Szerdahelyi néven is szerepel kimutatásunkban.

Elismerjük, hogy tévedtünk Lakatos János nyug. máv. segédtiszt esetében, aki tíztagú családot tart fenn keresetéből s a nemzet iránti kötelességeit már ezzel teljesen lerőta és 70—80 pengő havi adót fizet. Helyzete külön méltánylást érdemel. Ismételjük. Néhány esetben tévedés csuszott be. De még hatóságok is tévedhetnek hasonlóan széleskörű munkában, hiszen cikkünk elején említettük, hogy a városi hivatalos hatóságok, a debreceni egyesületekkel összefogva száz szellemi szükségmunkást csak tízes hibaponttal tudott felvenni. Az esetek többi részében adataink helytállóak, ezt bizonyítja az a rendkívüli hála és megértés, amellyel akciónk a társadalom minden rétegében politikai különbség nélkül találkozott.

Merre járjanak a boldogkertiek munkába?

Kaptuk a következő levelet:

Nem tudom, van-e tudomása az illetékes ügyosztálynak arról, hogy mióta itt a Csónakázó-tó körül a cserkészek a vizet körülkerítették, a slagból csinált gyalogjáró eltűnt és azóta a közönség kénytelen a nagy sárban, akár innen a Boldogkertből, akár a Tégláskertből a munkahelyére járni, vagy ha nem akarja a nagy sarat taposni, akkor kénytelen a városba felkerülni. Már pedig az adót és inségadót mi éppen úgy megfizettük, mint azok, akik jó aszfalton járnak. Nincs nekünk nagy kívánságunk, csak hogy legalább salakpadlák legyen. hiszen annyi a gázgyárban a salak, hogy mindenki ingyen viheti, pedig ezelőtt pénzért adták.

Ezúton kérem az illetékes hatóságot, ha az itt leirt adatokban kétekelkedne, egy méltóztassék a helyszínre kiszállni és adataim valóságáról meggyőződni, mert ez az utvonat elég forgalmas és okvetlen szükség van rá, hogy minél előbb kijavítsák, pláne most, hogy esős idő van, teljesen járhatatlan a gyalogjárók részére.

Még egyszer tisztelettel kérem az illetékes hatóságot, tegye magáévá ezt az ügyet és minél előbb, ha csak egy mód van rá, segítsen ezen a tarthatatlan helyzetünkön.

Vagyok tisztelettel
Egy boldogkerti adófizető.

Vásároljon hirdetőinknél!

KOKSZ
ismét korlátlanul kapható
a gázgyárban
DARABOS BANYAKOKSZ per q. P. 8.10
DIÓ " " per q. P. 8.30
forgalmi adóval együtt
Hafafuvarozás mázsánként 30 fillér

Karácsonyi vásárunk

keretében a szokásos

rendkívüli kedvezmény

női- és férfi fehérneműekre, zsebkendőkre, harisnyákra, karácsonyi végvásznakra, mosó ruhakelmékre, stb.

Igazi értékek — igazán olcsón

Kardos Lászlónál

Hajdumegye népe

ellenzéki felsőházi tagra szavazott,

a virilis és tisztviselő szavazatok döntöttek a kisemberek ellen — mondja Hegyemegi Kiss Pál — Bélteky Lajos érdeme, hogy végre egész Hajdumegyében kialakul az ellenzéki front

Keddi számunkban beszámoltunk az ellenzéki pártoknak a hajdumegyei községi választásokon aratott jelentős sikereiről. Amint látható, a nép meggyőződésében az ellenzék jut mind nagyobb uralomra s ezeknek a községi választásoknak szinte megdöbbentő ellentétét adja az a felsőházi tagválasztás, amely szombaton Hajdumegyében az egységspárt törzsközségi tagjait küldte a megye felsőházi helyére. Időszertűnek tartottuk most kérdést intézni erről az ellentétéről Hegyemegi Kiss Pál képviselőhöz, aki a vármegyében is egyre jobban befolyik a politikai közvélemény irányításába.

— Az — mondta a képviselő —, hogy a virilis rendszer mellett és a tisztviselői szavazatok dacára ötvennél több szavazatot tudott kapni az ellenzék Hajdu vármegyében, ilyenformában örvendetes jelenség. Én, aki ezt a választási küzdelmet végigszemléltem, meg kell hogy állapítsam, hogy ezek a szavazatok a kisemberek szavazatai voltak, elsősorban a kisgazda társadalom. A virilisek és a tisztviselők adták a kormányparti jelölt többségét. Egyetlen eredmény van, az, hogy végre valahára Hajdumegyében is kialakul az ellenzék és Bélteky Lajos érdeme, hogy ezt a kezdettől fogva kevés kilátással bíró harcot az ellenzék részéről vállalta. Egyetlen érdeme szembeállítás azonban nem feledhetünk el. Ugyanazon községekben, ahol a nép ezrével és ezrével az ellenzék mellett van, nem akad egyetlen egy bizottsági tag sem, aki ellenzéki lett volna. A vármegye és a vármegyei közönsége között ebben a szervezkedési formában nincs meg a kapcsolat. Hajdumegye népe ellenzéki, törvényhatósági bizottsága pedig kormányparti. Ha adófizetés szempontjából is veszem, bizony azt kell megállapítanom, hogy nem azok diktálnak, akik a terheket viselik és nagyon csodálkozom, hogy Juhász Nagy Sándornak a felszólalását, mikor az adóvégrehajtási sérelmeket előadta, egyes jegyző urak zajongással kísérték.

— Csodálkozom azonban az alispán urnak a kijelentésén. Az alispán ur azt mondotta, hogy senki hivatalos részről nem avatkozott bele a választásba. Meg

la BORSODI SZÉN — — P 3.—
la CSERHASABFA — — „ 2.80
la APRITOTT FA — — — „ 3.20
Központi Tűzifa és Szénkereskedelmi Vállalat, Károly Ferenc József ut 1. sz.
Telefon: 10-24.

kell állapítanom személyes tapasztalatom alapján, hogy ez a megállapítás nem fedi a tényeket. Ezt bárhol, bármilyen körülmények között készségesen bebizonyítom.

Ragyogó siker

a Vöröskereszt iparművészeti kiállításán

Mint a Független Ujság vasárnapi számában jelentettük, a Vöröskereszt iparművészeti kiállítására a városi passage bérház felemezeti helyiségeiben megnyitotta a kiállítás ünnepélyes megnyitóját vasárnap délután 5 órakor volt, melyen Debrecen város egyházi, katonai és polgári előkelősége igen nagy számban jelent meg. A díszes közönség soraiban ott láttuk Demény Géza altábornagy dandárparancsnokot, báró Vay László főispánt, Vásáry István polgármesterrel élén a városi tanács tagjait teljes számban, azonkívül számos elegáns dámt Debrecen város előkelő társaságából. Dr. V. gha Elemér polgármesterhelyettes magasröptű beszéddel nyitotta meg a kiállítást és a beszéd elhangzása után az előkelő közönség báró Vay Lászlóné gróf Bissingen Margit kalauzálása mellett tekintette meg a színes és értékes kiállítást.

A belső teremben báró Vay Lászlóné nagyszerű perzsa, kínai és japáni stílusban készült kandallóellenzővel lepi meg a nézőt. Ezek a színes harmonikus, formában eredeti elegáns darabok elragadóak és kifinomodott művészi érzékre vallanak. Minden, amit készít magán viseli ezt a bélyeget, legyen az lámpaernyő vagy papirkosár. Minden a nemes ízles jegyében készült. A nagy és gazdag, színpompás anyagban, csipketerítők között megtaláljuk Biró Erzsébet nevét, gyönyörű csipkék vannak és minden darabja elsőrangú technikusra vall. Itt találjuk dr. Vargha Elemérné leheletesen precíz kivitelű filéterítőt és zsebkendőit. Magoss Olga gyönyörű porcellánokat festett, míg a modern fekete-zöld himzésű takarója a művész biztos ízlésére és tökéletes rajztudására mutat. Miskolczy Zsuzsi és Borbála finom, szép kis porcellánokat festettek. Egyéniségüket viselik magukon. Lédererné gobelinje, Sága Lajosné festett székénye, a híres Pannonia csipkék. Csűrös Ferike írásos terítői, kosztürarajzai mindmegannyi dokumentumai a jóízűségnek. Egzotikummal is kedveskedik Juhász Benedek a csörgő kigyó kikészített és kikészítetlen bőrrel. A debreceni műiparosok közül gyönyörű anyaggal szerepelnek: Nagy József szücsmeister, aki a revühöz való prémekeket szállította. Fricy kalapszalón a kalapokat és Dicsőffy Anna művészi, leheletesen művésziával hívta fel a jól és

— Az alispán ur beszédében célzást tett arra, hogy az úgynevezett „hivatalos jelölt” nem is keresett föl bizottsági tagokat, míg... Ide vonatkozólag meg kell jegyeznünk, hogy Bélteky Lajos az ellenzék jelöltje volt, nem kereste a jelöltséget.

— Az volt a kívánság, hogy ha Hajdumegyei gazdasági bizottság többsége ellenzéki jelöltet választana, aki a felsőházba bejut, nem hajlong, nem gázsúroz a hatalomnak, hanem abban az arisztokratikus testületben, a felsőházban szót emel a magyar társadalom jogos érdekeiért. Bélteky Lajos programmal vállalta a felsőházi tagság jelöltséget és így nagyon természetes, kötelessége is volt, hogy ezen elgondolását megismertesse a törvényhatósági bizottsági tagokkal. Bélteky Lajos nem várt hivatalos segítséget, hanem az elvek harcát és így, ha jelölt volt, kötelessége volt mindent ebben az irányban megtenni. Mert a felsőházi tagság és egyáltalán a vármegyei tisztségek nem egyes családok dominiumai, hogy szegény volna érte harcolni, hanem ellenkezőleg, a vármegye közönségétől kapott tisztes megbízatás, amelyet meggyőződéssel emberek csak olyannak adnak, akinek elgondolását ismerik. Az lett volna a hiba, ha Bélteky Lajos nem tette volna meg ebben az irányban kötelességét.

munkáival. Vargha Ilus, Mogyoróssy és Tarné neveit látjuk a kifogástalan és szép darabok felett. A sok nézésben kifáradva, jól esik megpihenni a Debreceni Vas- és Rézbutorgyár székeiben és Bányai rádióüzlet szórakoztató zenéről gondoskodik. Szépek Czeglédy műasztalos gyönyörű kivitelű butorai is. Szép batik sálak, izléses fadobozok Pálffy nővérek munkáját dicsérik.

A kiállítás első napját egy igen jól sikerült divatrevü Thoroczky Oszvald szellemes konferálásával tette szórakoztatóvá és tanulságossá. A divatrevü társaságbeli hölgyek voltak a mannequinek, nagy sikerük volt. Majd az amerikai árverés izgalmaival egy csésze tea mellett pihente ki a díszes közönség. A fiatalok számára az obligát tánc most sem maradt el. E sorok írója is kiállított. Am ott még nem tartunk, hogy a kritikus a maga holmiját dicsérje. Ebben különböznünk a cigánytól.

M. Walter Edith.

Vásároljon hirdetőinknél.

Baldovino

a pápa és Mussolini előtt

Baldovino Amadeo, aki a cselló nagy művésze és bár gyermek még, jóval túl van azon, hogy csak csodagyermeknek tekintsék, Toscanini vezetése alatt játszott a pápa és Mussolini előtt is, akik a legmelegebben gratuláltak. — Kasak után három művész küzd az elsőbbségért: Piatigorsky, Cassado és Baldovino.

De nemcsak fejedelmek előtt tűnt ki Baldovino. A világ nagy zenekara, kezdve a londoni filharmonión, a párisi Lamoureux orkeszteren, a berlini, bécsi filharmonión át, egészen a budapesti filharmonióig minden híres zenekari együttesnek meghívott, szívesen látott vendége volt, ami csak egészen nagy művészeknek kijáró megtiszteltetés.

Debreceni hangversenyének külön jelentőséget ad az, hogy a csellóirodalm legszébb darabjait fogja játszani, többek között két cselló-szonátát a kiváló dr. Hercz Ottó kíséretével. A debreceni Zenekedvelők Köre nagy örömet szerzett a zene barátainak, amikor ezt a nagy művészt bérleti hangversenyére megnyerte. Minden karácsonyi ajándéknál szebb, ha egy jegyet veszünk a Baldovino-koncertre. A II. bérleti hangverseny ma, szerdán este pont 8 órakor kezdődik az Arany Bika dísztermében. Napijegyek a Méliusznál és Arany Bikában és a pénztárnál válthatók.

BOLVÁRY filmje,

ROBERT STOLZ zenéje,

VIGSZINHAZ sikere

Egy dal...
egy csók...
egy lány...
a tánc, a móka

Eggert Márta
Gusztáv Fröhlich
Grete Theimer
Halmai Tibor

A fél 5 óras előadás félhelyárakkal

Megtalálták sokonainak Beck Pálhoz intézett ismeretlen leveleit

A gróf Degenfeld-család téglási kastélyában szerencsés kezek oly becses irodalmi leltre akadtak, amelyek, mielőtt publikálják őket, bizonyára magukra fogják vonni az egész magyar irodalmi világ figyelmét. Nem kevesebbről van szó, mint hogy napfényre kerültek Csokonai Vitéz Mihálynak ama levelei, amelyeket egyik mecénásához, Beck Pálhoz intézett, aki a Degenfeld- és Tisza-családoknak egyik öse.

Hogy Beck Pálnak élénk kapcsolatai voltak a nagy költővel, azt eddig is tudta az irodalomtörténet és a költő és a nemes mecénás viszonyáról mintegy három évtizeddel ezelőtt már Kardos Albert is felolvasást tartott a Csokonai-Körben és felolvasását a Budapesti Hírlap 1903. december 20-i számában is közreadta. Itt idézi Kardos Albert Beck Pálnak egy Csokonaihoz intézett leveléből ezeket az érdekes sorokat: „Szives ajánlással az urat megelőzve, gondolhatja, hogy nemcsak szívesen, de óhajta várom, gyönyörködni fogok rajta, ha egy oly becses hazámia, kinek jeles elméjét örvendő csodálom, házatam menedékhelynek fogja választani ezen rövid és fergeteges életben.” Sajnos, a beteg Csokonai a lelkes, szép meghívásnak már nem tehetett eleget, röviddel e levél érkezése után meghalt.

A költőnek most felfedezett, Beck Pálhoz intézett leveleit dr. Nagy Sándor, a ref. gimnázium jeles tanára fogja a Csokonai-Kör egyik közeli ülésén bemutatni s ugyanő fogja a leveleket valamely tudományos folyóiratunk hasábjain az ország nyilvánosságának átadni.

OFB ítéletek mérséklési ügyekben

Értesítem az érdekelteket, hogy az OFB. a debreceni mezőgazdasági ingatlanok megváltási árának mérséklése iránt beadott kérvények ügyében 26.866—1932. OFB. szám alatt ítéletet hozott. Az ítéletben az OFB. Ferecz Józsefnek a vitéségi érmesek nevében Debrecen várostól a Gyugyori csárdánál juttatott 58 hold 832 négyszögöl, továbbá Horváth Gáborától juttatott 17 hold, Bacsó József és társainak a Schreiber Lajosné és Weinberger Lajosné birtokából juttatott 51 hold, vitéz D. Tóth Ferenc és társainak Debrecen várostól a Sárkut-tanyán juttatott 200 hold, a Debreceni helyőrségi altiszteknek a Tabak József birtokából juttatott 121 hold 1526 négyszögöl ingatlan árának vényeit elutasította.

Hauffel Béla MÁV felügyelőnek Debrecen várostól megváltott 4 hold ingatlan árának megállapítása iránt beadott kérvényét tárgytalannak tekintette.

A Debrecen várostól megváltott 119 hold 754 négyszögöl téglavetői, továbbá a görög katolikus egyházközségnek juttatott, Mike Jánostól megváltott 22 hold 645 négyszögöl és Jándy Bálinttól megváltott 13 hold 700 négyszögöl ingatlan megvásárlási árát az 1931. december hó 31-iki állapot szerint az 1928. XLI. t.-c. 3. §-ának 1. bekezdése értelmében kiszámítandó kataszteri értékre mérsékelte.

Végül a Wolf Lipót és Fiai debreceni cégtől megváltott 174 hold 1590 négyszögöl területű ingatlan megváltási árát 103.000 pengőre mérsékelte.

Arany Bika Gőz- és Kádfürdőben 80 fillér gőzfürdő 80 fillér

KÁDFÜRDŐ P 1.—

Minden VILLAMOSKALAUZNÁL oda- és visszautazásra is jogosító gőz- vagy kádfürdő váltható 1 pengőért.

Az OFB. bíróság egyes bírójának kivonatosan fentiekben ismertetett ítéletét f. évi december hó 14-től kezdődőleg 15 napra a közigazgatási kiadói hivatalban közszemlére kitétem.

Az ítélet ellen az érdekeltek a köztől számított 15 nap alatt fellebbe-

zéssel élhetnek. A határidőt azzal szemben, akinek a bíróság az ítéletet postán kézbesítette, a postáraadás napjától, egyébként pedig a kihirdetés első napjától kell számítani.

Debrecen, 1932. december hó 13.

Polgármester.

Haszonbérloinek egyévi kamatmentes haladékat adott a ref. egyház

Gyülekezeti otthonok a Téglavetőhen és a Nyilastelepen — 6000 pengő az iskolások téli ruháira

Dr. Baltazár Dezső püspök és Kulini Imre főgondnok elnökletével tegnap ülést tartott a debreceni református egyház presbitériuma. Az ülésen Sallay Lajos dr. behívott presbiter letette az esküt, majd a múlt év zárószámadása után az egyházrészek számára szegénysegélyezésre 6000 pengőt szavazott meg a presbitérium. A segélyből téli ruhákat vesznek a nyomorgó elemi iskolások számára.

A presbitérium nagy sajnálattal tudomásul vette gróf Degenfeld Pálnak a főgondnoki tisztről való lemondását.

Elhatározta a presbitérium, hogy a Téglavetőhen, Téglaskertben és Nyilas-

telepen gyülekezeti otthonokat létesít ismételtet, bibliamagyarázatok céljaira, ifjúsági egyesületek, szociális munkát végző bizottságok, leánykörök otthonául. A Téglavetőhen és a Nyilastelepen a várostól kér az egyház telkeket az otthonok számára, a Téglaskertben már meg is vettek egy 600 négyszögöles telket 1200 pengőért.

Az egyház haszonbérloinek az október 1-én lejárt haszonbérlettel megfizetésére egy évi kamatmentes haladékat adott a presbitérium.

Az ülést dr. Baltazár Dezső püspök imája zárta be.

Bíróság elé vitték a miniszteri biztost, aki jelentést tett a debreceni egyetemi építkezéssel kapcsolatos veszítségéről

Budapest, december 13. Vitéz Katona Mihály építőmester rágalmozás címén feljelentést tett Müller Félix dr. felsőipariszkolai tanár, építésmérnök és Sándy Gyula műegyetemi tanár ellen azon a címen, hogy Müller és Sándy irásba foglalták és felsőbbeségükhez juttatták Perlesz István ruggyantagári igazgató azon kijelentését, amely szerint Katona Perlesz előtt kijelentette, hogy a debreceni egyetemi építkezésekkel kapcsolatban Magyar Zoltán egyetemi tanárt és Sváb Gyula volt kultuszállamtitkárt megvesztegette.

Müller Félix Csilléry Kálmán dr. járásbírói a lelnök előtt ismertetette, hogy Perlesz közléséről köteleességszerűen jelentést tett a minisztériumnak, de emiatt természetesen nem érzi bűnösnek magát. Perlesz előtte, az építkezések miniszteri

biztosa előtt a legkomolyabb formában tette meg kijelentését.

Lányi Márton dr. országgyűlési képviselő ügyvéd terjedelmes bizonyítási indítványt tett. Vitéz Vargha Béla dr. hozzájárult a valódiság bizonyításához, de megemlítette, hogy Perlesz az ügyben érintett állítások miatt már bocsánatot kért Katona Mihálytól. Lányi Márton szerint Perlesz bocsánatkérése csak egy megijedt ember kapkodását jellemzi. Perleszt elítélték ebben az ügyben, de csak azért, mert bizonyítási indítványát elfelejtette előterjeszteni.

Csilléry járásbírói a lelnök elrendelte Szily Kálmán kultuszállamtitkár és Sváb Gyula volt államtitkár kihallgatását s csak azután fog dönteni a további bizonyításról.

Kommunista lázítás címén elítéltek egy ácsmestert,

aki ellen egy párttitkár tett terhelő vallomást

Alföldi Sándor 37 éves büdzentmihályi ácsmester ellen az ügyészség a csendőrség jelentése alapján kormányzósértés és izgatás büntette címén vádat emelt. A vádirat szerint Alföldi Sándor ez év tavaszán a büdzentmihályi szociáldemokrata párt helyiségében több ízben felolvasta egy délamerikai magyar újság „A fassiszta revízió és a magyar parasztság sorsa” című cikkét, amelyben mun-

kásgyilkosnak nevezik Horthy Miklós kormányzót. A cikkben uszító kitételek is voltak a főurak és főpapok ellen. Alföldi Sándor felolvasta a proletárinulót is és arra taníttatta a földmivészeket.

Alföldi Sándor, akit szeptemberben letartóztattak, a kihallgatások során tagadta a terhére írt bűncselekményeket.

A debreceni törvényszéken dr. Rézler Ervin tanácsa kedden délelőtt tar-

totta meg a főtárgyalást az ügyben. A fogházból elővezetett vádlott sirva hangzottatta ártatlanságát. Elmondotta, hogy szomszédasszonya, Virág Imréné kapta az amerikai lapot és abból iratta ki fiával a cikkeket. A másolást rávette véletlenül a kiolvasott Népszava példányokra és azzal együtt vitte be a párthelyiségbe. Azt

látta, hogy kézbe került a cikkeket másolata, visszavette, de később kilopták a zsebéből, úgy került a csendőrség kezébe.

A cikket nem olvasta fel és nem is olvastatta.

Szabó Imre, volt büdzentmihályi szociáldemokrata párttitkár elmondotta vallomásaiban, hogy az izgató cikkeket Nagy Lajos munkással felolvastatta Alföldi és felolvastatta többször az internacionálét is. A lázító cikkeket magához vette, mert nem akarta, hogy közkezen forogjanak tovább.

A felolvasást 40—60 ember hallgatta végig.

Szabó Imre vallomása után a bíróság több földmivest kérdezett meg azok közül, akik látogatni szokták a párthelyiséget, de egyik sem emlékezett arra, hogy a cikkeket felolvasták volna előttük.

Alföldi Sándorné, a vádlott felesége elmondotta nagy siránkozással, hogy Szabó Imre elment hozzá a férje lefogása után és

mentegette magát, hogy terhelő vallomást tett.

Arra hivatkozott, hogy nyolc csendőr állt a háta megett és azért volt kénytelen terhelő vallomást tenni, Alföldi Sándorné vallomását bizonyította Takács Sándorné, Csecskedi László, akik Alföldi lakásán tartózkodtak és a szomszédos szobából végighallgatták Szabó Imre szavait.

A tanúk vallomására Szabó Imre kijelentette, hogy ez nem fedi a valóságot.

A bíróságtól dr. Eöry Kálmán ügyész súlyos büntetést, a védő, dr. Sonnenvirthe Lajos felmentést kért. Rövid tanácskozás után kihirdették az ítéletet, amelyben öt hónapi fogházra ítélték el Alföldi Sándort. Büntetéséből a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vettek 3 hónapot. Az ítéletet az ügyész tudomásul vette, a védő fellebbezést jelentett be. Ítélethirdetés után a bíróság szabadlábra helyezte Alföldi Sándort, aki sirva borult felesége nyakába.

Egyre nő a fedett uszoda népszerűsége

A nagyerdei hideg- és melegfürdő új része három hét előtt nyílt meg. A fürdőt az első héten 1491, a második héten 1707, a harmadikon pedig 1844 egyén látogatta. Az 5042 fürdővendég közül 1212 volt a gyermek és 3830 a felnőtt. Ebből a statisztikai kimutatásból látható, hogy az új fürdő hétről-hétre mind nagyobb és nagyobb látogatottságnak örvend.

Gyorsírói államvizsga. Január hónap végén Debrecenben gyorsírói államvizsgák lesznek. Az irodai gyorsírói állami vizsga követelménye 10 perces 120 szótagos diktátum áttétele, míg az elsőrendű irodai gyorsírói államvizsga követelménye 10 perces 150—200 szótagos diktátum áttétele. Akik a vizsgálatokon részt akarnak venni, jelentkezzenek dr. Naményi Gyula gyorsírástanárnál, aki a kérvényeket a minisztériumba eljuttatja. (Piac ucca 26-b.)

hírek

A DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG
telefonszámai:

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal 19-20 és 32-12
Szerkesztőség éjjel 32-12

Az olasz akadémia tagja lett Darkó professzor

Dr. Darkó Jenő egyetemi professzor az olasz Arkadia Tudományos Akadémia tagja lett. Szép kitüntetés érte dr. Darkó Jenőt, az egyetem kiváló klasszika-filológus professzorát. A római Arkadia akadémia, amely a klasszikus nyelvek és az olasz irodalmak tanulmányozására alapított, tagjává választotta a kitűnő magyar tudóst, akit ez alkalommal sokan felkerestek szerencsekívánataikkal kollégái, jóbarátai és ismerősei sorából. A kitüntetés egyszersmind a magyar és olasz baráti viszony ápolása szempontjából is öröndetes esemény.

— Időjósítás: Lényeges változásra nincs kilátás. Nyugat felől később enyhülés.

— Fel akarták törni a Desewffy-borlerakatot. Perisics Pál nyugalmazott százados, Kossuth ucca 3. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy tegnapi virradóra a Dobozy-átjáróban lévő Desewffy-féle borlerakatot pincéjében betörték, mert a pincébe nem jutottak be és így kárt sem okoztak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Megloptak egy timármestert. Erdei László, Vigkedvü Mihály ucca 5. szám alatti lakos jelentette a rendőrségen, hogy udvarából hét darab kiterített nyersbort elloptak. A rendőrség nyomozza a tilvajt.

Társadalmi események naplára:

SZERDA, december 14.

— Kultúrest a Függetlenségi Körben. A Függetlenségi Kör ma, szerdán este 6 órai kezdettel a Függetlenségi Kör helyiségében ismeretterjesztő előadást tart. Az előadást bevezeti H. Kovács János. Előadást tart Musza Ferenc. Verseiből felolvasson Usbný Sándorné. Törőné Korpássy Mária novelláját felolvassa Diószeghy István. Vig szavaltat ad elő Molnár Lajos. Énekel Palotay Lajos. Az estét bezárja dr. Fráter Sándor.

— Dr. D. A. Davis, a KIE-világszövetség amerikai főtájkára ma este előadást tart a KIE-ben. Tegnapi este a hat órai gyorsan Debrecenbe érkezett dr. Davis, aki két évvel ezelőtt már járt itt és azóta városunk melegsivü barátja lett. Sokat tett külföldön Magyarorszáért, közelebből a debreceni KIE-ért. Az állomáson a KIE elnöksége fogadta, akikkel azonnal áthajtatott az ujonnan megnyitott Kerekes-telepi KIE-csoport otthonába. A mai nap tolyamán tisztelgő látogatásokat fog tenni és megbeszéléseket fog folytatni az egyesület vezetőivel. Este 8 órakor Piac ucca 7., I. em. alatt előadást tart érdekes utjáról a nagyközönség számára. Mindenkit szívesen lát a KIE vezetősége.

Értesítés! Svábok, rusznik

Kilátást helyiségeknek és épületeknek ily értelmű karbantartását teljes szavatossággal vállalom.
.. Patkány és egérintés mérgező szerekkel..

Takarítási Vállalat, Nap ucca 3. Telefon 17-55.

300 pengő pénzbüntetést kapott hatalmaskodásért a tabi járásbíró elnöke

Kaposvár, december 13. A kaposvári törvényszék kedden vonta felelőségre dr. Ecsedi Józsefet, a tabi járásbíró felfüggesztett elnökét, akit az ügyészség a személyes szabadságnak közhivatalnok által való megsértésével vádolt.

Ecsedi József dr. szeptember 9-én éjszaka több társával együtt Tabon mulatozott az egyik vendéglőben. Éjjel után a vendéglőben megjelent egy férfi, Tinordy István kéményseprő, akinek a járásbíró elnök egy pohár bort költetett. Tinordy visszautasította a bort, mire Ecsedi dr. utasította a vendéglőben tartózkodó csendőröket, hogy távolítsák el Tinordyt a helyiségből és tartóztassák le, mert kormányzósértést követett el. A csendőrök írásbeli parancsot kértek, mire Ecsedi bement a járásbíróra, kiadta a parancsot, elment a csendőrökkel a ké-

ményseprő lakására, azután a csendőrök Tinordyt meztelb, egyszál ingben hurcolták végig az utcán, utközben megverték, majd bevitték a járásbírói fogdába.

A keddi tárgyaláson Ecsedi István dr. kijelentette, hogy nem emlékszik semmire. Még arról sem tud, hogy amikor Tinordyt lecsukatta, utána elment a vasútállomásra és azt mondta Brüller János állomásfőnöknek: „Rettenetes bünt követtem el, azonnal elmegegyek Kaposvárra és feljelentem magam az ügyészségen.”

A bíróság a tanúk kihallgatása után büntetésnek mondta ki dr. Ecsedi Józsefet és 300 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Az ügyész megnyugodott, Ecsedi dr. a bűnösség megállapítása miatt fellebbezett.

CSÜTÖRTÖK, december 15.

— A Tiszántúli Szépművés Céh irodalmi délutánja. A Tiszántúli Szépművés Céh folyó hó 15-én délután fél öt órai kezdettel tartja a Kollégium dísztermében irodalmi délutánját. Dr. Baltazár Dezső református püspök, a Cén elnöke, Csobán Endre főlevéltárnok, ügyvezető elnök, Törőné Korpássy Mária, Tuster Jolán, Vajda Julia, dr. Szalaci Rác Imre, Galánffy Lajos, Szabó Emil, Pálnagy Zsigmond és Kisfábián Béla fognak szerepelni a műsoron. A mai irodalmi és művészeti széttagozottságban jótékony kiegyenlítő hatást gyakorló Szépművés Céh ünnepélye iránt élénk érdeklődés mutatkozik. A belépőjegyek árai igen csekély összegűek lesznek, hogy az irodalmi délutánon való megjelenést minden érdeklődő számára lehetővé tegye.

PAPOK POLITIZÁLÁSA

Egy új főgondnok
Nem helyesli, ha
Politizálnak a papok
S e tétel ellenében csak
Egyetlen igazság ragyog:

Jobb, ha a magas politikába
A pap szava szól bele,
Mint egyház tilosába, ha téved
A politika szekere.

— Telegdi Róth Károly professzor előadása az alföldi mélyfúrásokról. Csütörtökön a városi közgyűlési termében tartja meg dr. Telegdi Róth Károly egyetemi professzor előadását az alföldi mélyfúrásokról. Előadó fejtegetéseiben rámutat arra, hogy a legújabb mélyfúrások, nevezetesen a hajdusoboszlói 2. sz. furás megállapításai, a karcagi és debreceni mélyfúrások amellől vallanak, hogy az Alföld talajának adottságai bonyolultabbak annál, amit a hajdusoboszlói 1. sz. furás megállapításai és eredménye alapján feltehetünk. Majd a legújabb ta-

pasztalatok alapján foglalkozik a hévíz az abban oldott sók, valamint a földgáz származásának, a mélység hőmérsékleti viszonyainak kérdésével, a további teendőkkel és a jövőben várható eredményekkel. Az előadás, amely iránt városszerte nagy érdeklődés mutatkozik, csütörtökön folyó hó 15-én kezdődik a városi közgyűlési termében.

SZOMBAT, december 17.

— A Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya 1932. évi december hó 17-én, szombaton este fél 8 órakor klub helyiségében az Angol Királynő zöldtermében tartja szokásos évi karácsonyi ünnepélyét szegény gyermekek felruházásával egybekötve. Belépődij nincs. Vasora nem kötelező.

TÉLI DAL

Óh, óh, ó!
Leest a hó.
Itt van már a tél,
Vadul fuj a szél.

Óh, óh, ó!
A tél óh mi jó.
Fa s szén kellene,
Hogy ha tellene.

Óh, óh, ó!
Hulladoz a hó.
És beczzavamra
Üres a kamra.

Óh, óh, ó!
Mondjad Tél apó
Mihez van jogunk?
Vacoghat fogunk.

Óh, óh, ó!
Mikor lesz majd jó
Cipőnk és ruhánk?
Lila már a szánk.

Óh, óh, ó!
Várjuk már, hogy jó
Az édes, kamasz,
Napfényes Tavasz!

(-kas)

— Előadás a középkori zsidó hitvitákról. A debreceni zsidó reál gimnázium diákszövetség tartalmas kulturprogramot dolgozott ki az 1932-33. iskolai év számára. Ennek a kulturprogramnak első száma lesz a december 17-én, szombaton tartandó kulturdepután, amelynek előadóját dr. Schlesinger Sámuel főrabbi lesz, aki „Középkori zsidó hitviták és hitvitázók” címen tart értékes előadást. Az előadást, mely az izr. hitközség székházában lesz, több érdekes szám fogja gazdagítani.

VASÁRNAP, december 18.

— A Keresztény Ifjúsági Egyesület 18-án, vasárnap déli 12 órakor tartja 1933. évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Számvizsgáló bizottság jelentése. 5. 1933. évi költségvetés előterjesztése. 6. Általános tisztújítás. 7. Indítványok. A közgyűlés a KIE Piac ucca 7. szám alatti nagyszobában tartatik meg, amelyre az egyesület tanácsadó, védő, pártoló, beirt és munkálkodó tagjait ezennel tisztelettel meghívja az elnökség.

— Tiszántúli husiparosok közgyűlése. A Tiszántúli Husiparosok Szövetsége december 18-án, vasárnap délután 3 órakor az iparkamara tanácstermében tisztújító közgyűlést tart. A tárgysorozaton szerepel az ország 5 husiparos szövetségének egyesülése, a Budapest 1932 július hó 17-én megtartott szövetségi értekezlet megállapodásainak ismertetése, az adó-kivetések általános felülvizsgálása az 1931-32. évekről, indítvány arra, hogy a segélyezések a jövőben ne szükségadók útján, hanem állami kölcsön révén eszközöztessenek, kérelem általános vasárnapi munkaszünet iránt a filières gyorsvonatok érkezésének napjára. Az általános tisztújítás.

HA NINCSEN vacsorája

vegyen jó, izletes, friss HENTES és CSEMEGE ARUT

Horváthnál

Kossuth ucca 13. szám. Telefon 26 78.

Hordár-rendszer üresedett meg. Elhalálozás folytán megüresedett hordár-rendszer betöltésére az elsőfokú iparhatóság pályázatot hirdet. Felhívja mindazokat, akik a hordárpart gyakorolni kívánják, hogy az iparrendély kiadása iránti kérelmüket legkésőbb december hó 31-éig az elsőfokú közigazgatási hatósághoz adják be. A kérvény mellékletei s az egyéb feltételekre vonatkozólag a felvilágosításokat az az iránt érdeklődők az elsőfokú közigazgatási hatóságnál, Kossuth ucca 20., földszint 39. számú hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megkaphatják.

BETÖRÉSI KISÉRLET A DESEWFFY-PINCÉBE

A propaganda már használt A jó tokaji bornak Lám Debrecenben a betörők is Csak tokajit rabolnak.

Megvetik mind az errefelé Termő homoki lőrét — Az ember csak finom italért — mondják Vigye vásárra bőrét.

Kedvezményes áru sertéspestis-oltóanyag. Értesitem a város érdekelt lakosságát, hogy a sertéspestis elleni propaganda-oltások céljaira a kisebb állományú sertésbirtokok részére az oltóanyagtermelő intézetek folyó évi december hó 31-ig literenként 80 pengő kedvezményes áron adják az oltóanyagot, de csakis készpénzfizetés esetén és akkor, ha a megrendelés az állatorvosokkal közölt módon történik. Idevonatközzé az érdekeltek bővebb felvilágosítást a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth ucca 20. szám, földszint 46. számú szoba) nyerhetnek. Polgármester.

Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által érhető el.

Rosszul választott könyv bosszantja a felnőttet, butítja a gyermeket. Forduljon bizalommal Antalfy József könyvkereskedéséhez tanácsért.

Hideg van, siessen téli keztyűket vásárolni legolcsóbban Csipke és rövidáru szaküzletben, Hatvan ucca 1. szám.

Orbán gumijavitó műhelyét Piac ucca 7. alá helyezte át.

Téli tüzi- és szénszükségletét legpontosabban és legolcsóbban napiárban bármily mennyiségben beszerezheti Bartha István tüzi-, szén- és építkezési anyag telepen, Debrecen, Ispatóly 3/b. Telefon 27-85.

Gyermekruhák, kabátok, bundák, babakelengyék legolcsóbbak, legizlesebbek Horovitznál, Püspöki palota, Hatvan ucca sarok.

Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapesten a Park Nagyszállóban a keleti pályaudvarral szemben. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20% engedmény.

Karácsonyra legszebb virágdíszek, csokrok, cserpes virágok legolcsóbban „Rózsá” virágcsarnokban, Piac ucca 22.

Szenzációs meglepetést tartogatok áráimmal mindenki részére, aki 24-ig vásárlásaival felkeres. Tessék kihasználni a kedvező alkalmat. Kerekgyártó, kézimunkaipar, Szent Anna 6.

Kevés pénzért nagy értékű ajándéktárgyak: fényképezőgépek, fotócsikkek, fényképfelvételek, fényképnagyítók, fényképalbumok, sláger gramofonlemezok, házimozik kedvező részletre is Berzékenél, Ferenc József ut 38., az udvarban.

Béke Áruház, Szent Anna ucca, maradékvására szenzációs, mert a legfinomabb anyagok félárban kaphatók. Francia selyemkülönlegességek 40% engedménnyel.

LEJOBBI HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZEI

SZÍNHÁZI MUSOR.

SZERDÁN este: Jó házból való urilány. (C bérlet.)

A SZÍNHÁZI IRODA

Szerdán délután 3 órakor ifjúsági előadásul az

„ARANYEMBER” Legdrágább földszinti hely 80 fillér. Ma, szerdán este csak felnőtteknek, KARDOSS GÉZA felléptével a

JÓ HÁZBÓL VALÓ URILÁNY.

kerül színre C. bérletben.

Csütörtök délután zóna helyárakkal utoljára a

Cs. Sz. K.

sláger-operett kerül 3 órakor előadásra. Csütörtök este a

„JÓ HÁZBÓL VALÓ URILÁNY”

Szathmáry szerepében Rajz Ferenc, a debreceniek régi kedvence mutatkozik be újra a debreceni közönségnek. Már előre elárulhatjuk, hogy egy nagyon kacagtató és élvezetes estét fog szerezni ez a kiváló művész alakításával.

Halló, gyerekek! Péntek délután fél 4 órakor zóna helyárakkal

KINCSES BÁCSI MESESZÍNHÁZA

játszik a színházban. Kérjétek meg anyukátokat, hogy okvetlenül hozzon el erre a gyermekelőadásra, amely felejthetetlen lesz számotokra.

Káldor Boriska, ez az európai hírű táncosnő EGYETLEN TÁNCSTJÉT pénteken este tartja meg a színházban, rendezés, leszállított, olcsó helyárak mellett, 2 kabaré-darab kíséretében. Siessen jegyét biztosítani ennek a tüneményes táncosnőnek az estjére.

Szombat délután 3 órakor zóna helyárakkal utoljára kerül színre Pagnol világhírű darabja, a

FANNY

Szombat este a „NYITÓ ABLAK”

kívételre B. bérletben kerül bemutatásra. Szabó Lujza, Lauris Lajos és Pajor Ödön felléptével a

„HOFFMANN MÉSÉI”

opera kerül színre a jövő héten kedden, 20-án este. A helyárak mérsékelten emelve vannak, azonban, hogy mindenki számára lehetővé tegye az igazgatóság ennek az operának és a vendégművészeknek a megtekintését, a legdrágább földszinti hely P 3.70, míg a legolcsóbb P 2.30 (minden adóval együtt). Jegyek a mai naptól fogva már válthatók.

Vigszínház Fél 5, fél 7 és fél 9-kor.	EGY DAL, EGY CSÓK, EGY LEÁNY. Gustav Fröhlich, Eggerth Márta, Halmay Tibor. A fél 5 óras előadás fél-helyárakkal!
Apolló Fél 4, 6 és fél 9.	A KÉT VILÁG SZERELMESE, Lawrence Tibbet, Lupe Velez. ARTATLAN VAGYOK Eddie Polo főszerepl.

A Meteor mozi műsora

Szerdán:

„GYÖNGYÉLET A HUSZARÉLET”. Zoro-Huru vígjátékattrakciója. Megelőzi: „Repülő banditák”, Tom Mix izgalmas kalandorfilmje. Előadások: 5, 7, 9 órakor.

SPORT

Ökölvívás. Felkérem a DTE ökölvívó szakosztály összes tagjait, hogy szerdán este 7 órára pontosan minden tag fontos megbeszélés végett a tornacsarnokban jelenjen meg. Aki nem jelenik meg, az ki lesz zárva a szakosztályból. Uj tagokat szívesen látunk. Nagy, szakoszt. titkár.

KÖZGAZDASÁG

ÁREMELKEDÉS A GABONATÖZSDÉN.

Határidőüzlet. Buza: március 12.75, 80, 88, 90, 86, 90, 92, zárlat 12.90—92, május 13.29, 28, 32, 29, zárlat 13.29—30. Rozs: március 7.30, 38, 42, 44, zárlat 7.40—41. Tengeri: május 7.80, 82, 81, 84, 85, 86, 92, 90, zárlat 7.89—91, július 8.24.

Készárüzlet. Buza: felsőtiszai 77 kg. 11.80—11.95, 78 kg. 11.90—12.10, 79 kg. 12.05—12.25, 80 kg. 12.20—12.35. Rozs: pestv. 6.20—6.30, egyéb rozs 6.20—6.30, tak. árpa I. 9.30—9.40, tak. árpa II. 9.10—9.25, zab I. 9.20—9.50, zab II. 9.00—9.15, tiszai tengeri 6.00—6.10, egyéb tengeri 6.00—6.10.

Vásároljon hirdetőinknél.

Laptulajdonos: Debreceni Független Ujság Vállalat. Nyomatott Nagy Károly és Társai kör. forgógépén. Debrecen, Piac ucca 49. sz.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, két reggeli lapban, hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. Üzleti hirdetésre más tarifa. Felvilágosítással készséggel szolgálunk

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket felvesz este 8-ig kiadóhivatalunk: Ferenc József ut (Piac ucca) 49. telefon: 32-12 és 19-20; este 6-ig: Aczél antikvárium, Széchenyi ucca 2. szám és Vámosi Béla papirkereskedés, Színház-átjáró

Intelligens

Jó fellépésű hölgyeket és urakat azonnal alkalmaz a Debreceni Független Ujság kiadóhivatala magas kereseti lehetőséggel. Jelentkezni délelőtt 10-től

Bátor fellépésű intelligens lányok megélhetést nyújtó munkát kaphatnak a Debreceni Független Ujságnál. Jelentkezni lehet délelőtt 10 óráig, délután 4—6-ig a lap kiadóhivatalában. Piac ucca 49. szám alatt.

Jómegjelenésű, üzletszerzésben jártas embereket keresünk állandó munkára. Jelentkezni lehet d. e. 10—1-ig és délután 5—7-ig a Független Ujság kiadóhivatalában. 1443

Bejárónő ügyes fiatal tizenötödikére felvétetik. Vilmos császár ut 26. 461

Gyors- és gépiró hosszabb gyakorlattal azonnal felvétetik dr. Rényi Andor, Miklós ucca 4. 1800

Mindenes tisztességes nőt, bentlakót keres. Szent Anna 11., balra, kapu alatt. 469

LEGEREDMÉNYESBEN HIRDETHET A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-ban.

Illás keresők

Tanítónő elmenne vidékre is szerény díjazásért gyermek vagy gyermekek mellé oktatónak vagy nevelőnek. Háztartásban segítőkész, varráshoz is ért. Cim a kiadóban. 455

Allás nélkül lévő magántisztviselő felesége elmenne uri házhoz, vendéglőbe, vagy nagyobb kifőzésbe a délelőtti órákra segíteni, ahol fizetésül csak kosztot kér férje és maga részére. Cim a kiadóban. 1719

Ingatlan

Eladó telepen egy kétszobás lakás. Értekezhetni Gazdák Bankjában, Kossuth uccán. 468

Szepességi ucca 25. sz. ház berendezett fűszerüzlettel eladó, esetleg bérbeadó. Értekezhetni Hatvan ucca 49. k, sze, p1262

Parcellázott házhelyek Homokkertben és Simonyi uton, Kardoss-villa mögött eladók. Dr. Kovács és Papp ügyvédek irodájában, — Batthyány 14. 3352

Eladó több adómentes kis ház telepen, részletfizetéssel is. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth uccán. 465

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, két reggeli lapban, hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. Üzleti hirdetésre más tarifa. Felvilágosítással készséggel szolgálunk

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket felvesz este 8-ig kiadomvételünk: Ferenc József ut (Piac ucca) 49. telefon: 32-12 és 19-20; este 6-ig: Aczél antiquárium, Széchenyi ucca 2. szám és Vámosi Béla papírkereskedés, Színház-átjáró

Üzletek

Piac uccai
üzlethelyiség 1933 május 1-re kiadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 244

Üzlethelyiség
borbélynak vagy trafiknak forgalmas helyen kiadó. Gázgyár ucca 4. 1752

Kiadó
egy üzlethelyiség, Bádogos ucca 2. Alföldi palota. 4450

Kiadólakás

Modern
4 szobás, hallos lakás teljes komforttal II. emeleten azonnal kiadó. Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 4598

Kiadó
azonnalra négyszobás, május 1-re ötszobás első emeleti uccai uri lakás teljes komforttal. — Ferenc József ut 16., Alföldi-palota. 76

Butorozott
szoba kiadó. Thaly Kálmán ucca 3. szám. 462

Különbejárati
csinosan butorozott uccai szoba kapualatti bejárattal kiadó. Széchenyi u. 12. sz. 1798

Pincelakás,
világos, száraz, villanyvilágítás, 15-re kiadó. Teleki ucca 13. 464

Labás keresők

Egyetemi
hallgató keres izr. uricsaládnál különbejárati butorozott szobát. „Fizető” 1801

Oktatás

Naményi
gyorsíró-, gépiróiskolában fel-nöttek kiképzése. Allamérvényes bizonyítvány. Passage. Piac 26/b. 1384

Eladás

Király kávé
mégis a legjobbak! Olcsó, kiadó, kiválóan zamatos. Dégenfeldtér 11. sz. 1310 I. 31

Kisebbséretű
vitrin prima kivitelben (új berakások) eladó. Bethlen u. 48. asztalosnál. 463

Ezüstridikulók
bélését, keztyűk javítását, orvosi rendelethez hasznos, fűzők mell-tartók legolcsóbb árban szerzethetők be. Füzözem, Kossuth ucca 59. 6039

Gyorsjárati
teherautó prima állapotban — 3 tonnás, olcsón eladó. Csokonai 16. 1736

XII. 10, 11, 13, 14, 15 (6 1) 18, 20, 21

Gramofon
valódi amerikai lemezekkel együtt eladó, Sándor József, Jókai ucca 1-b. Értekezhetni 2-5 óráig. 1734

Báránbélésű
autó, hajtó, lovagló keztyűk legolcsóbban szerzethetők be. Keztyűk és Füzözem, Kossuth u. 59. szám. 164

Arany
ékszerárut nem tartok tovább, miért is a raktáron lévő ékszereket nagyon olcsón adom el. Pollák ékszerész Piac 79. 1381 I. 7

Szegedi paprika
különlegességek legolcsóbban csak Lindenfeldnél Dégenfeldtér 7. szerzethetők be. 1286 I. 10

P 3.20
prima hazai szén és vágott fa, kokszt kapható Guttmannál, Sálétrom u. 3. Telefon 31-90. 1432

Olcsó tűzifa
akác vágatlan 5 q vételnél 2.60, aprított 3.— P. Nagyobb vételnél jelentős engedmény. Ezenkívül tölgy és bükkfa, külföldi kokszt, hazai szén, brikettek a legjobb minőségben és a lehető legolcsóbb árakon. Prohászka és Társa, Bethlen 44. Telefon 11-61. 5319

Sertés,
kb. 110 kilós, hizott, eladó. — Varga ucca 12.

Rommykártya
csomagja 250. Bridgekártya csomagja 250. Száz-trafik Piac 64. 1451

Konyhaberendezés,
modern, komplett garnitúra, 2 drb. és egy ágú jutányosan eladó. Nagy Kálmán, Böszörményi ut 3. 1802

Eladó
kővér 140 kilós fiatal sertés, 15 darab, egyenként is. Értekezhetnek Gazdák Bankjában Kossuth uccán. 467

Bekecs
róka béléssel és egy faragott fegyverfogás olcsón eladó. Kossuth ucca 39. I. em. jobbra. 458

Szép
uj csipkefüggönyök, kézimunkák, konyhaszekrény, vaságy eladók. Miklós ucca 25. 001

Vétel

Óriási árat fizetek
aranyért, zálogcéduláért. Használt ékszerek vétele, eladása. Feldheim ékszerésznél Piac 75. Ékszerkészítése, javítása legolcsóbban. 1325 XII 17.

Bőrfedele
kocsit, egylovast keresek megvételre. Reichmann, Széchenyi ucca 22. 1751

Keresek
egy jókarban levő biciklit. Győri Károly Hajdubagos. 1797

Pénz

Idősebb
magános férfi esetleg nyugdíjast keresek társul, kinek legalább 6-800 pengője van, jó jövedelmező üzlethez. Pénze biztosítva. Jó otthonra is találhat az illető gyermektelen családnál. Cim a kiadóban. 1720

Biztos jövedelmet
nyújtó üzlethez tőke kockázata nélkül társ kerestetik, 8-10.000 pengővel. Érdeklődéseket „Rentabilis” jelíggel a kiadóhivatal továbbítja. 1622

Különféle

Husfűstölés
olcsón, kifogástalanul Zöldfa ucca 3. szám alatt.

Tűkorgyártás,
üvegcsiszolás, foncsirozások, — üvegezők Sipkovitsnál, Nagyvárad 15. Telefon 23-56. 1319

Foglalkozással
bíró abszolút urinének otthont nyújtok. Cim a kiadóban. 460

Találatott
fekete daxli kölyökkutya. Cim a kiadóban. 1799

ROBERT WILKINS: Éjjel, kettőtől háromig

REGENY

Fordította Acs Pál

(14)

Ugynevezett fedőlap-papír, amelyet a szakmában „Glorions 9” néven ismernek. Ilyen papíros tehát nem lehetett semmiféle füzetnek vagy notesznek a lapja. Az ilyen papírlapokat csak egyesével lehet használni — s hogy mire, arról később. Esetleg. Igen, esetleg később.

Az öreg eltűnődött.
A fiatalember érdeklődve sürgette:

— Eddig két lépést tettünk, bácsikám. S tovább?

Dibelius fölriadt tűnődéséből.

— Hja, igen. A harmadik lépés. Nos, jó. Következik tehát a harmadik lépés. Ime, itt fekszik előttünk egy Glorius 9-es, 10x12-es nagyságú megrongált papírlap. Ha a szeleteket a hasadások mentén pontosan összeillesztem, tűrhető épségben kapom az eredeti lemez illúzióját. Azaz hogy...

— Azaz hogy?
— Most figyelj, fiacskám. A fura bökkenő éppen az, hogy akármilyen gondosan illesztetem össze a szeleteket, a hasadások mentén akad néhány olyan pont, ahol a két papírszalag között nincs érintkezés. Számoljuk csak meg, hány ilyen pontunk van.

Összedugták fejüket s Dibelius cezruhahegygel mutogatta végig a kérdéses helyeket. A hasadások mentén hét olyan pontot számoltak össze, ahol a papíron átlátszott az asztal sötétbarna lánia

Dibelius hangosan számolt.

— ... hat, hét. Igaz?

— Pontosan, bácsikám.

— Nos, ha most nem a hasadásokat figyeljük, hanem a szeletek keskeny mezőit, akkor megint csak ilyen pontocskákat, azaz jobban mondva apró lyukacsokat fedezünk fel, rendszertelenül... no, ki tudja?... mondjuk talán óvatossággal, minden nyilvánvaló rehd nélkül szétszórva. Most számoljuk meg ezeket is.

Hangosan számolták.

— Egy, kettő, három, négy, öt, hat.

— Nos, fiacskám, most vedd elő az ujjacskaidat és számold ki, mennyi hat meg hét.

— Már tudom is — nevetett Harry —, tizenhárom.

— Brávó, fiu, pontosan annyi. S most már megtehetjük a harmadik lépést is. Nyugodtan elmondhatjuk, hogy ezen a Glorius-lemezen tizenhárom kis lyukacska volt, mindegyik akkora, mint... — de várjunk még egyet. Mondjuk így: mindegyik 3-4 milliméter átmérőjű köröcske volt.

— Aláírom, bácsikám.

— Ne siess úgy. A köralakú likacsok nagyobb felét repedés torzítja el, tehát ha eredeti formájuk felől tájékozódni akarunk, azt a hat likat kell vizsgálnunk, amely a papírcsikok belsőjébe esik. Ezek is elnyomódtak ugyan, a szélük kikoszlott, elfoszlott,

de van köztük kettő... ez itt, látod, meg ez, ni — amelyek meglehetősen épségben maradtak. Ha ezt a kettőt vizsgálom, azt tapasztalom, hogy a lyukak tökéletesen pontos körformák s amellet tökéletesen egyformák is. Konturjaik szabályosak és élesek, semmi kétség sincs abban a tekintetben, hogy ezeket a lyukakat géppel, gépi lyukasztóféllével vágták, vagy csipték be a lemezbe.

— Igazad lehet, Edward bátyám.

Az öreg fölemelte az arcát.

— Igazam lehet? Édes fiam, nekem igazam van. Én nem mondtam sokat, de amit mondtam, az matematika, fiam, tiszta matematika. Ezt tessék tudomásul venni, mr. Harry Hopkins!

— Igenis, uram, — szalutált mókás ijedtséggel a fiatalember. — Be kell azonban vallanom, hogy a csodálatos papírlapok és a Hatton-féle bűnügy közötti összefüggést még mindig nem látom tisztán. Sőt — szabad őszintén beszélnem?

— Szabad? Kötelező!

— Nos, én az imént említett összefüggést nemcsak hogy tisztán nem látom, hanem Isten legyen kegyelmes bűnös lelkemnek, még homályosan sem látom. Lenne szives — most már ebbe is beavatni, bácsikám?

Dibelius felállott az asztaltól, újból leborította egy könyvvel a papírszeleteket, végigmérte néhány lépéssel a szobát, aztán megállott a fiatalember előtt.

— Harry, figyelj csak ide. Amit mondtam, az matematika volt. Tények és tények. Könnyű volna, igen könnyű és hm, talán mások meg is tennék, hogy most ködös képzelgésekre ragadtatnák magukat. Hipotéziseim nekem is vannak, ezeket azon-

ban csak afféle munkahipotéziseknek tekintem, olyanoknak, amelyek a kérdés-sorozat egy-egy fázisán átsegíthetnek, de ha nem, akkor sem vesztettem semmit, mert nem tettem fel mindent egy lapra. Ezek a munkahipotézisek olykor egészen groteszkeknek tetszenek s más, mint akinek az agyában megszülettek, nem is igen respektálhatná vagy érthetné meg őket. Eppen ezért nem is óhajtom közölni egyik ilyen feltevésemet sem addig, amíg ténnyé, igazsággá nem erősödik.

A fiatalember arcán a sértődöttség kelletlen vonása jelent meg.

— Engedelmet kérek, kedves bácsikám, ebben van némi bizalmatlanság velem szemben. Ön felhívott engem, hogy legyek segítségére ebben a „nagyszabású játék”-ban, ahogy nevezte s én, szerénytelenség nélkül szólva, ami ebben az ügyben rám volt bízva, tisztességgel el is végeztem. Kedves bácsikám, maga mondta, hogy az Alhambrában szerzett információk arról a bizonyos Liddelről igen fontosak voltak s hogy pontosan belevágnak a bácsikám elképzeléseibe. Most már igazán nem tudom megérteni, hogyan dolgozhatom tovább eredményesen, ha nem tudok mindent, ami az ügygel kapcsolatos.

Dibelius elmosolyodott és a fiu vállára tette a kezét.

— Harry, ez rendes beszéd volt. Mindazonáltal türelemmel kell lenned. Minden konkrét lépésről, amelyről az ügyben előre haladok, be fogok neked számolni. Azt viszont, kis Harrym, ne kívánd az öreg Edward bácsitól, hogy minden fantasztikus és csacsi ötletét elárulja s így nevétségessé tegye magát.